

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

AGRÁRMINISZTERIUM

Útmutató őstermelőknek Borászati jövedéki információk

2024

A Jövedéki törvény előírása alapján a jövedéki termékek a következők: az energiatermék, a sör, a csendes és habzóbor, az egyéb csendes és habzó erjesztett ital, a köztes alkoholtermék, az alkoholtermék és a dohánygyártmány. A jövedéki termékek meghatározása – a dohánygyártmányok kivételével – a termékek KN-kódjai alapján történik. A KN-kód a Kombinált Nomenklatúrában meghatározott áruazonosító szám.

1. Szőlőborhoz kapcsolódó áruféleségek ismertetése

Habzóbor

A Jöt-ben habzóbornak tekintjük a borszakmai szabályok szerinti, szőlőborból készült pezsgőt, habzó bort és gyöngyöző bort, amennyiben:

- KN kódja 204 10 11-2204 21 09, 2204 22 10, 2204 29 10, 2205 10 10-2205 90 90
- alkoholtartalma 1,2 és 15 térfogatszázalék között van (ez kizárólag erjedésből származhat, alkohol hozzáadása nem megengedett)
- dróttal, szalaggal vagy más módon rögzített, gomba formájú dugóval lezárt palackban van. A másként kiszerezelt (például koronazárral lezárt) termék abban az esetben minősül habzóbornak, ha a benne lévő szén-dioxid által előidézett túlnyomás 3 bar vagy annál nagyobb.
- a jövedéki adó mértéke hektoliterenként 18 100 forint

Csendes bor

Ez a hagyományos értelemben vett szőlőbor. A borászati termékek közül csendes bornak számít:

- a habzóbor és az egyéb habzó erjesztett ital kivételével – a 2204 10 11–2205 90 90 KN-kód szerinti termék, amelynek
 - tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék, feltéve, hogy a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származik,
 - tényleges alkoholtartalma 15 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 18 térfogatszázalék, feltéve, hogy mindennemű alkoholtartalom-növelés nélkül állították elő, és a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származik
- a még erjedésben levő újbor és az 1,2 térfogatszázalékot meghaladó alkoholtartalmú részben erjedt szőlőmust is
- jövedéki adó mértéke nulla forint a csendes borra.

Kedvezményes párlat

Kisüzemi bortermelő, illetve egyszerűsített adóraktár engedélyese vagy a vele a Btv. 1. § 4. pontjában meghatározott borgazdasági egységbe tartozó szőlőtermelő által megtermelt szőlőből készült bor lepárlása útján adóraktárban előállított, legalább 37,5 térfogatszázalék tényleges alkoholtartalma, palackozott és zárjeggyel ellátott, adózott párlat;

2023.08.01-től létezik a fogalom, azért vezették be, hogy lehessen azokban a borászatokban termelői borpárlatot értékesíteni termelői borkimérés keretében, amelyek rendelkeznek egyszerűsített adóraktári engedéllyel (EAR) vagy kisüzemi bortermelői státusszal. (Ez is egyfajta része annak az evolúciónak, ami 2013-ban kezdődött a kínálati paletta szélesítésére. A borászatok ugyanis ekkor kaptak lehetőséget hagyományos módon, palackban érlelt termelői pezsgő készítésére és tárolására. 2022. augusztus 1-jével ezt már termelői borkimérés keretében kóstoltathatták és értékesíthették is.)

A fenti fogalomból adódóan érdemes kiemelni, hogy a bortermelő a borpárlatnak szánt borát nem párolhatja le saját maga vagy közeli hozzátartozója sem, azt bérfőzdeben teheti meg a vonatkozó szabályoknak megfelelően, majd szállítja vissza a borászati üzembe.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese egyszerűsített adóraktárban a fogyasztó számára történő közvetlen értékesítés céljából egy borpiaci évben az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronként legfeljebb 0,7 hektoliter tiszta szesz, de legfeljebb összesen 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiségű kedvezményes párlatot vehet át. Az egyszerűsített adóraktár engedélyese egyidőben az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronként legfeljebb 0,7 hektoliter tiszta szesz, de összesen legfeljebb 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiségű kedvezményes párlatot tarthat készleten.

Kedvezményes párlat átvételére és értékesítésére nem mindenkinek van lehetősége, szükséges hozzá, hogy az engedélyes ne minősüljön kockázatos adózónak, adatszolgáltatásainak eleget tegyen, nem minősül kockázatos üzemengedélyesnek, maga az engedélyes, vagy tisztviselője, vagy közvetett meghatározó befolyással rendelkező tulajdonosa vagy ezek közös háztartásban élő hozzátartozója **nem magánfőző vagy bérfőzető.**

FIGYELEM!

Bérfőzetett párlatot az alapszabálynak megfelelően ez esetben is csak párlat-zárjeggyel ellátva és kiszerezve lehet értékesíteni.

Egyéb csendes erjesztett ital

Itt csak a csendes bor és hozzáadott ízesítés nélküli szénsavas víz 8,5 térfogatszázalékot meg nem haladó alkoholtartalma keverékét említjük („palackozott fröccs”). Ha a keverékben a csendes bor aránya meghaladja az 50%-ot, a jövedéki adó mértéke 0 forint.

Egyéb habzó erjesztett, és további egyéb csendes erjesztett italtól (pl.: szeszezett pezsgő, gyümölcsbor, cider) valamint alkoholderméről (pl.: 22 térfogatszázalék alkohol fölé szeszezett bor, alkoholban tartósított gyümölcs) nem ejtünk szót, mert az alábbi leírásban két engedélytípust fogunk ismertetni, a legegyszerűbbet (kisüzemi bortermelő) és a köztes megoldást (egyszerűsített adóraktár), amelyekkel az említett két kategória nem állítható elő. A klasszikus adóraktári engedélyre annak komplexitása miatt jelen tájékoztatóban nem térünk ki.

FIGYELEM!

Közfogyasztásra borászati termék csak borászati üzemengedéllyel rendelkező üzemben állítható elő!

A borászati szabályok alapján borászati üzemben kizárólag borászati termék állítható elő!

A kis mennyiségű, helyi és marginális élelmiszer-előállítás és -értékesítés higiéniai feltételeiről szóló 60/2023. (XI. 15.) AM rendelet borászati termékek értékesítését és palackozását nem teszi lehetővé, 3. számú mellékletében csak bérfőzetett párlat értékesítését engedélyezi. Amennyiben borászati tevékenységet kíván folytatni, adózási kategóriától függetlenül kell teljesíteni a borászati üzemengedélyhez és jövedéki típusú engedélyek kiadásához szükséges feltételeket.

2. Egyéb fogalmak ismertetése

Termelői borkimérés

Az egyszerűsített adóaktár engedélyes vagy a kisüzemi bortermelő

- a) saját előállítású csendes borának,
- b) saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóborának és
- c) kedvezményes párlatának

az egyszerűsített adóaktárban, a kisüzemi bortermelő telephelyén vagy a kisüzemi bortermelő, egyszerűsített adóaktár engedélyese használatában lévő, a kereskedelemről szóló törvény szerinti üzletben elvitelre vagy kóstolás céljából helyben fogyasztásra történő, a kereskedelemről szóló törvény szerinti vendéglátás tevékenységnek nem minősülő értékesítése;

Kitelepülés

A kisüzemi bortermelő vagy az egyszerűsített adóaktár engedélyese jövedéki kiskereskedőként települhet ki és kóstoltathat alkalmi rendezvényen. (Fontos megjegyezni, hogy az alkalmi kitelepülést 2021. július 1-től már nem kell bejelenteni a NAV felé, a mozgóbolt újtán történő értékesítést viszont továbbra is kell, méghozzá a mozgóbolton keresztül történő értékesítés megkezdését legkésőbb 5 munkanappal megelőzően.)

Jövedéki kiskereskedelem

Ez egy jövedéki eljáráshoz nem kötött tevékenység. A jövedéki kiskereskedelmi tevékenység a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termékkel a Kereskedelemről szóló törvény, valamint a Fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermék kiskereskedelmi tevékenységről szóló törvény szerint üzletben, alkalmi rendezvényen, közterületi értékesítés keretében, vásáron vagy piacon, mozgóbolt útján, üzemanyagöltött állomáson, kiskereskedelmi tárolótelepen folytatott kiskereskedelmi tevékenység.

A jövedéki kiskereskedő pedig az a személy, aki jövedéki kiskereskedelmi tevékenységet folytat.

3. Releváns üzem típusok a Jövedéki törvény alapján

Kisüzemi bortermelő

Az a termelő, aki nem kíván adóaktári engedélyt kiváltani, választhatja ezt a lehetőséget, ha kereskedelmi céllal kíván szőlőbort előállítani, önállóan, vagy gazdasági-jogi kapcsolatban lévő másik borászattal. Lehet a családi közösség is, ha közösen használt pincében állítanak elő szőlőbort.

Előállítható termékek köre:

- csendes bor
- habzóbor (kizárólag saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból, palackos erjesztéssel állítható elő. A készlet maximális mennyisége 50 000 liter lehet. Készlet: a mindenkori készlet, nem csak az aktuális borászati évben előállított.)

Kisüzemi bortermelőként más jövedéki termék nem állítható elő, nem palackozható és kedvezményes párlaton kívül nem tárolható. A kisüzemi bortermelő bér munkát, bértárolást nem végezhet. Csendes borát adóaktárban (egyszerűsített adóaktárban) bér munkában lepalackoztathatja, és visszaszállítva adófelfüggesztés mellett betárolhatja. Palackos erjesztésű habzóborát bér munkában adóaktár állíthatja elő, a visszatárolás azonban csak szabadforgalomba bocsátással, a jövedéki adó megfizetésével, adózottan történhet.

Az lehet kisüzemi bortermelő, aki:

- rendelkezik érvényes borászati üzemengedéllyel,
- nem minősül kockázatos adózónak,
- három borpiaci év átlagában kevesebb mint évi 1 000 hl csendes bort állít elő,
- szőlőt feldolgozási céllal csak belföldön vásárol,
- sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény kivételével más borászati terméket nem vásárol (csendes bort sem!)
- palackos erjesztésű habzóbort kizárólag saját előállítású csendes borból állít elő, és a készlet mennyisége nem haladja meg az 50 000 litert,

Kisüzemi bortermelő

Az a termelő, aki nem kíván adóraktári engedélyt kiváltani, választhatja ezt a lehetőséget, ha kereskedelmi céllal kíván szőlőbort előállítani, önállóan, vagy gazdasági-jogi kapcsolatban lévő másik borászattal. Lehet a családi közösség is, ha közösen használt pincében állítanak elő szőlőbort.

Előállítható termékek köre:

- csendes bor
- habzóbor (kizárólag saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból, palackos erjesztéssel állítható elő. A készlet maximális mennyisége 50 000 liter lehet. Készlet: a mindenkori készlet, nem csak az aktuális borászati évben előállított.)

Kisüzemi bortermelőként más jövedéki termék nem állítható elő, nem palackozható és kedvezményes párlaton kívül nem tárolható. A kisüzemi bortermelő bér munkát, bértárolást nem végezhet. Csendes borát adóraktárban (egyszerűsített adóraktárban) bér munkában lepalackoztathatja, és visszaszállítva adófelfüggesztés mellett betárolhatja. Palackos erjesztésű habzóborát bér munkában adóraktár állíthatja elő, a visszatárolás azonban csak szabadforgalomba bocsátással, a jövedéki adó megfizetésével, adózottan történhet.

Az lehet kisüzemi bortermelő, aki:

- rendelkezik érvényes borászati üzemengedéllyel,
- nem minősül kockázatos adózónak,
- három borpiaci év átlagában kevesebb mint évi 1 000 hl csendes bort állít elő,
- szőlőt feldolgozási céllal csak belföldön vásárol,
- sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmeny kivételével más borászati terméket nem vásárol (csendes bort sem!)
- palackos erjesztésű habzóbor kizárólag saját előállítású csendes borból állít elő, és a készlet mennyisége nem haladja meg az 50 000 litert,
- az előállítható termékeken kívül más jövedéki terméket nem állít elő, nem raktároz, nem forgalmaz,
- nem ad fel palackos erjesztésű habzóbor más kisüzemi bortermelőnek és egyszerűsített adóraktárnak

Mindezen korlátozásokkal szemben az engedélytípus előnye, hogy:

- nem kell jövedéki biztosítékot nyújtania az általa előállítható és tárolható palackos erjesztésű habzóborra
- a kisüzemi bortermelői regisztert vagy általános bortermelői regisztert online vagy papír alapon is vezetheti,
- termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti,
- saját előállítású csendes borát, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóborát, kedvezményes párlatát termelői borkimérésben is értékesítheti (ezt azonban a Kereskedelmi törvény alapján be kell jelenteni),
- NAV nyilvántartásba vételt követően csendes bort, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóbor exportálhat vagy adhat fel másik tagállamba,
- szállítási okmányként belföldön elegendő a borkísérő okmányt (BKO) alkalmaznia, ami papír alapon és elektronikusan is beszerezhető
- hivatalos zárat csak akkor kell beszereznie, ha a 60 liternél nagyobb névleges térfogatú tárolóeszközben szeretné belföldön szállítani vagy értékesíteni a borát, ettől kisebbhez nem kell
- évente egyszer, a borpiaci évet követő szeptember 10-ig kell elszámolást beadnia a hegybíróhoz.

- adóbevallási és fizetési kötelezettsége csak szabadforgalomba bocsátott habzóbor után keletkezik (adó mértéke hektoliterenként 18 100 forint), ennek elszámolását és befizetését az elszámolással egyidőben kell teljesíteni, de a NAV-nak kell küldeni.

Egyszerűsített Adóraktár (EAR)

Ebben a kategóriában egy lépcsőfokot feljebb lépünk a kisüzemi bortermelőtől, jó választás lehet azoknak a borászoknak a számára, akik

- kereskedelmi céllal állítanak elő csendes bort, de termelésük az utolsó három borpiaci év átlagában már meghaladja az ezer hektolitert
- csendes bort vásárolnak feldolgozás, tárolás céljával

- bér munkát vállalhatnak (csendes bor palackozás, tárolás, előállítás)

Előállítható termékek köre:

- csendes bor (előállíthatja szőlőfeldolgozással, must erjesztésével, palackozhat, tárolhat. Jövedéki adó mértéke: nulla forint)

- habzóbor (készlet maximum 50.000 liter. Jövedéki adó mértéke: hektoliterenként 18.100 Ft.)

- egyéb csendes erjesztett ital (kizárólag palackos fröccs előállítása, palackozás, tárolás. Palackos fröccs adó mértéke: nulla forint.)

Ahogy a bevezetőben is jeleztük, más jövedéki termék EAR-ban nem állítható elő, nem tárolható, nem palackozható, viszont az engedélyes csendes bort és „palackos fröccsöt” bér munkában is előállíthat, tárolhat, palackozhat. Ezen kívül fontos még, hogy nem adhat fel palackos erjesztésű habzó bort másik egyszerűsített adóraktárnak és kisüzemi bortermelőnek.

Az engedélytípus előnye a klasszikus adóraktári engedélyhez képest, hogy:

- nincs napi adatszolgáltatási kötelezettség (de szakmai jövedéki nyilvántartást vezetnie kell. Az elszámolást évente egyszer, a borpiaci évet követő szeptember 10-ig kell elkészíteni a szőlőbor-pincekönyv alapján)

- nem kötelező elektronikus nyilvántartás vezetése (papír alapon is lehet)

- a palackos erjesztésű habzóborra csak kockázatos adózóként kell jövedéki biztosítékot nyújtania (ennek mértéke 250.000 forint),

- nem kell jövedéki ügyintézőt alkalmaznia,

- nem kell a büntetlen előéletét igazolnia,

- a csendes bor tárolására szolgáló tárolóeszköznek nem kell hitelesítettnek lennie, évente egy alkalommal esedékes elszámolási kötelezettségét a hegybíró felé kell teljesítenie

- Szállítási okmányként belföldön adófelfüggesztéssel és szabadforgalomban is egységesen borkísérő okmány (BKO) alkalmazandó (nyomtatványon is beszerezhető és elektronikusan is előállítható, vagy a szállítmány a Btv. végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetben mentesül a borkísérő okmány alkalmazása alól.)

- termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti,

- saját előállítású csendes borát, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóborát, kedvezményes párlatát termelői borkimérésben is értékesítheti (ezt azonban a Kereskedelmi törvény alapján be kell jelenteni. Figyelem! Ha az engedélyes kockázatos adózó vagy kockázatos üzemengetedélyes, akkor -és a minősítés megszűnését követő 3 évig- nem vehet át és értékesíthet kedvezményes párlatot.),

- Termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktár telephelyén és ezen kívül az egyszerűsített adóraktár engedélyesének használatában lévő üzletben elvitelre és kóstoltatás céljából helyben fogyasztásra is végezhető. Jövedéki kiskereskedőként alkalmi rendezvényekre kitelepülhet a jövedéki kiskereskedelem szabályai szerint.

- hivatalos zárat csak akkor kell beszereznie, ha a 60 liternél nagyobb névleges térfogatú tárolóeszközben szeretné belföldön szállítani vagy értékesíteni a borát és egyéb csendes erjesztett italát.

Ha az egyszerűsített adóraktár engedélyes megfelel a kisüzemi bortermelői feltételeknek, nyilatkozhat arról, hogy a tevékenységét kisüzemi bortermelőként kívánja folytatni. A nyilatkozat elektronikus nyomtatványon nyújtható be a NAV-nak.

4. Összehasonlító táblázat (2024)

		EAR	Kisüzemi bortermelő
Előállítás	csendes bor (szőlőbor)	✓	3 borpiaci év átlagában 1000 hl alatt
	habzó bor (palackos erjesztésű pezsgő)	maximális készlet 50.000 liter	maximális készlet 50.000 liter
	palackos fröccs	✓	X
Bérmunkában előállítható	habzó bor (palackos erjesztésű pezsgő)	✓	X
	palackos fröccs	✓	X
Beszerzés	szőlő	✓	csak belföldről
	szőlőmust	✓	X
	sűrített, finomított must	✓	csak belföldről
	csendes bor (szőlőbor)	✓	csak a vele egy borgazdasági egységbe tartozó borászati üzemből
	habzó bor (palackos erjesztésű pezsgő)	X	X
	palackos fröccs	✓	X
Bérfőzetésből átvehető	kedvezményes párlat	✓	✓
Értékesítés	termelői borkimérés	✓	✓
	jövedéki engedélyes kereskedő felé	✓	✓
	jövedék kiskereskedő felé	✓	✓
	tagállamba	✓	✓
	harmadik országba	✓	✓

Források (2024):

- NAV 75. számú jövedéki füzet: jövedéki termékek meghatározása
- NAV 85. számú jövedéki füzet: a kisüzemi bortermelői tevékenység
- NAV 86. számú jövedéki füzet: a jövedéki kis- és nagykereskedelemről
- NAV 87. számú jövedéki füzet: egyszerűsített adóraktári tevékenység

Főbb irányadó jogszabályok:

- Jövedéki adóról szóló törvény (Jöt) és végrehajtási rendelete
- Kereskedelemről szóló törvény (Kertv)
- Fiatalokorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermék kiskereskedelmi tevékenységről szóló törvény (Fdvtv)
- Szőlészetről és borászatról szóló törvény (Bortörvény)
- Személyi jövedelemadóról szóló törvény (SZJA tv)
- Családi gazdaságokról szóló törvény (Csgtv)

Üllő, 2024. 10. 08.

Pető Krisztina
vezető szakértő, jövedéki ügyintéző

Dr. Sidlovits Diána
kertészeti csoportvezető